

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábsos garmond-
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér“ rovaiban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprenez György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitléri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Mezőgazdasági válságunk.

II.

Az elmondottak után világos, hogy csakis olcsó személyes hitel hozhat a válságok helyzetbe jutottgazda-közönségnek részben segítséget, sőt sok esetben a tetszalott állapotból feltámadást, a miért is kimondani merjük, hogy csak az oly földhitelintézet lesz áldást-hozó, mely erre lesz főtekintettel; tehát az elmondottak után földhitelviszonyaink javítására még a legtöbb eredményt vélnök végre a jelen birtokok fentartására és megőrzésére a regalék (kisebb királyi haszonvételek) megváltásából.

A módokat, melyek szerint eme pénzügyi művelet minden veszély nélkül keresztülvihető volna és ezen kívül az adós birtokosokon segítene, következők volnának:

1. Záloglevelekkel megváltás, melyek 32 vagy 40 év alatt magából a regale-jövedelemből volnának beváltandók.

2. A birtokokon táblázott tartozások hitelezőinek jogukban állana a regale-váltás-összeget névleges értékben elfogadni; ha azonban ezt tenni nem akarnák, kötelesek volnának azt a kötelezett-ségből egészen kirekeszteni, vagyis a birtokos szabad rendelkezésére bocsátani.

3. Az állam a regale-váltással egyidejűleg ingatlan birtokait (ezélszerűen felpárcellázva) áruba bocsátaná és kötelezné magát, a regale-váltási zálogleveleket ezen eladandó ingatlanok árában elfogadni; végre

4. a kérdéses záloglevelek tulajdonosainak jogukban állana zálogleveleik kicserélésére az államtól aranyjárdék-papírokat követelni.

Azonban mezőgazdasági válságunk helyzetének vannak oly okai is, a melyekért teljesen mi vagyunk a felelősök, csakis magunkat okozhatjuk bajainkért, s ez nem más, mint a gazdaság terén való tapasztalatlanságunk.

Pedig középbirtokainkból — ha azokat még fenn akarjuk tartani a jövő számára sértetlenül — gondoskodni kell az illetőknek első sorban arról, hogy gyermekeik neveltetése körül ezentul egészen másképp intézkedjenek, mint eddig történt. Azt, a kire a birtokot hagyni akarják, neveljék a szó teljes értelmében gazdává, és ha költség hiánya miatt az ifjút gazdasági intézetbe nem küldhetik, adják legalább gyakorlatra többévre egy jóra való gazdaságba, hol a gyakorlatnak kellő megtanulása mellett, ha az ifju szorgalmasan olvasgatja például a mezei gazdaság könyvét is, két év alatt fog birni annyi gazdasági készséggel, hogy birtokán eredmény-nyel megállhat. Hogy ezen ifjunak gyakorlata idején a munkának minden ágaiban magát személyesen s tényleg beavatnia szükséges, úgy, hogy minden előforduló munkát sajátkezűleg is tüzetesen teljesíteni tudjon, az magától értetetik, ha a jövő rendeltetését helyesen fogja fel.

E nélkül létezése a saját birtokon csak korlátozott eredményű lehetne és a javulás számára csak évek múlva állhatna be. Ha intézetbe küldheti az atya fiát, annál jobb, de e mellett nem dispensálható a fiatal ember a feljebb jelzett komoly irányú gazdasági praxistól és a később szorgalommal folytatandó jeles gazdasági könyvek olvasása és tanulmá-

nyozásától. Ez uton lesznek középbirtokainkon mindenütt jóra való gazdák, enélkül ellenben soha.

Csodáljuk minduntalan azon hatalmas termelést, melyet Amerika a mezőgazdasági terén is folyvást nagyobb és nagyobb mérvben fejt ki, s a mely létezésének súlyát csaknem mindenütt oly erősen érezteti már versenyével!

Mi az oka és titka e jelenségeknek? Semmi más, mint az amerikai gazdának egyéni tevékenysége, leleményessége s fíradhatatlansága, szóval életrealitása. Az oceánontuli pár száz holdas gazda gazdaságának nemcsak vezetője, de első munkása is, nem pedig mint nálunk, a mint szokás mondani, tekintetes ur! Csáládja, ha van, minél számosabb, az reá nézve annál nagyobb áldás, mert minden egyes fölserdült s munkaképes gyermekében munkában osztozkodó segédet bir.

Ugyanezt mondhatni néptünkre, melynek legnagyobb részénél hiányzik a gazdaság vezetéséhez szükséges készség. Ugyan e téren sok javulás történt már alkotmányos aeránk óta, de még sok a tenni való. Mert minálunk a rendes népiskolákban való gazdasági oktatással eddig még valami sokra nem mentünk; pedig e téren másutt, kivált Franciaországban, igen szép eredmény éretett el. Hogy nálunk az eredmény e téren még oly csekély, ez nem lehet feltűnő, ha tekintjük, hogy sem kellő tan- és olvasókönyveink a nép számára még nincsenek, vagy a melyek vannak, nem használatnak, és másodsor, hogy tanítóink sincesnek ily előadásokra képesítve. E két lényeges feltételt nélkül

eredmény e téren nagyobb mérvben nem is várható. Pedig ez sajnos, mivel épen a népiskola ama hely, hol a gazdasági ismeretek terjesztése érdekében — t. i. a nép között — még legtöbbet lehetne tenni.

Nagyban elő lehetne a gazdaságban való jártasságot a nép között terjesztetni az ugynevezett farm-i s kolákkal (forme-écoles) mint minők kivált Franciaországban magán-vállalkozás utján keletkeztek, tulnyomólag gyakorlati beavatással, sőt tényleges szolgálattétellel a tanulók részéről, kiknek azonban némi elméleti oktatás is adatik, többnyire az állam által fizetett tanítók által.

A farm-iskolák mintegy középhelyen állanak a földmíves iskolák s a cseléd-képző intézetek közt. Legtöbbnyire Franciaországban léteznek és ott magán-vállalatokat képeznek, melyek az állam részéről csupán némi segítyezésben (a tanítók fizetésében) részesülnek, de általa ellen is őriztetnek.

Ez intézmény talán a legjobb megoldása a földmíves-iskola elvének és ép azért csodálkoznak, hogy tudtunkkal eddig ezen intézményre még csak kísérlet sem történt nálunk.

Nem zárhatjuk be sorainkat a nélkül, hogy falusi lelkéseinket föl ne hívjuk a gazdaság helyes vezetésének az oktatására a nép közt. Most már a gazdasági tanfolyamban némely tárgyak hallgatására — ha nem tévedek — a pap-nő-vendékek is kötelezve vannak. Használják e tanulásukat arra fel, hogy minde-nik legyen saját falujában egy-egy apostol s oktassa a népet, vezesse be kicsiben a szakszerű gazdaságba, elszok-

A „Székelyföld“ tárczája.

Az én álmom,

vagy:

Háromszék és Kézdi-Vásárhely
200 év múlva.

Irta: Dobay János.

V.

A fonográf és annak gyakorlati hasznai. —
A „Székelyföld“ hírlap. — Hírek a 21-ik századból.

Másnap könnyű fejjel, vidám kedélyvel ébredék. A villamos óra pont 4-et mutatott, tehát kerekén 5 órát aludtunk.

Házigazdám ugyanazon időben nyitá fel szemét.

Öt perc alatt fel valánk öltözve.

Villamosi ur reggelit rendelt telefon utján.

Sonka, paprikás szalonna, finom székely sajt és egy pohárka kézdivásárhelyi asszurban képezte a reggeli menüt.

Még be sem fejeztük az étkezést s már a jelző csengettyű megszólalt, jelezve, hogy valami érkezett.

Villamosi ur a fali szekrény ajtaját felnyitva, egy fémlamezt vett elő.

— Ime, a „Székelyföld“ című helybeli újság reggeli száma.

Csodálkozva néztem rá s ő a következőkben világosított fel:

— A „Székelyföld“ 198 év óta Kézdi-Vásárhely hivatalos lapja s megjelen mindennap háromszor, ugymint: reggel, délben és este, de többször is, ha a szükség hozza magával. Nevezetes események idején óránkint hoz híreket. Rendes körülmények között reggel és este csak újdonságokat hoz, délben meg telefonoskop-képekkel jelen meg.

— És ebből áll a lap? — kérdém, a lemezt nézegetve.

— Igen; ez fonográf-lemez, melyen a világ összes nevezetesebb hírei rajta vannak. A fonográfot ismerték már a 19-ik században, csakhogy tökéletlen alakban, s a gyakorlati életben nem tudták alkalmazni. A fonográf 200 éven keresztül folytonosan tökéletesítve, a mai fonográfja nőtte ki magát. A miszázadunkban roppant szerepet játszik. A törvénykezésnél, hírlapoknál s a mindennapi élet minden körülményei között a hajdani írás helyett használják.

Kételkedve néztem rá, de ő zavartalanul folytatta:

— A fonográf egy igen egyszerű készülék, mely a felfogott hangokat egy fémlamezre úgy szólva lefényképezi, mely azt bármily hosszú ideig képes megtartani. Ezen lemezt tegyük ismét egy fonográf-készülékbe, indítsuk meg a gépezetet, s a lemez által felfogott hangokat ép oly tisztán fogjuk hallani, mint azok eredetileg mondva voltak. Ha például ma egy mult századbeli szónok

beszédét akarjuk hallani, a lemezt, mely ezen szónoklatról készült, betesszük saját fonográf-készülékünkbe s az ép oly tüzzel-hévvvel fogja elmondani, mint a mult században mondva volt.

— És a hírlapoknál hogy használják?

— Az újságoknál a munkatársak sohasem írnak, hanem beszélnek. Bemondják cikkeiket a fonográfba, a lemez felfogja, egy új találmányu készülék e lemezt többszörösíti, s ezeket meg azonnal elküldik az előfizetőknek. Ezek aztán otthon a fonográf-készülékbe helyezik, s a nélkül, hogy szemeiket az olvasással kellene fárasztaniok, kényelmesen hallgatják, hogy mit mond a hírkronika.

— És van minden embernek fonográf-készüléke?

— Minden lakásban van kivétel nélkül. Ez ép oly tartozéka a háznak, mint például az ajtó, meg ablak.

Házigazdám egy kis szünetet tartva, ismét folytatta magyarázatát:

— A törvénykezésnél is mily nagyszerűen egyszerűsíti az eljárást! A ki például kölcsön vesz fel pénzt, elmegy a telekkönyvi fonográfhoz s ott előszóval elmondja, hogy „tartozom ennyi meg ennyi forinttal ennek meg ennek az embernek s megengedem, hogy a zálogjog ezen meg ezen ingatlanomra bekebeleztessek“. „Bekebeleztessek“, mondja rá a telekkönyvi tisztviselő, s ezzel vége a dolognak. Az adós nyilatkozatáról szóló lemezt

elteszik a lemeztárba (hajdan irattár), s ha később valaki el akarná tagadni tartozását, a lemez saját szavaival hazudtolja meg. Most tehát nem az aláírás valódisága adja meg az okmány hitelességét, hanem a hangazonosság. Ily uton kötnék manapság minden szerződést és soha perre nem kerül a dolog.

— Hát az ügyvédek? . . .

— Nagyon megapadt számuk, mivel funkciójuk csak a büntügyekben a vádlottak védelmére terjed ki. Törvényszék csak csupán egy van az egész székeley kerületben és az abban alkalmazott 9 tisztviselő elegendő tud tenni a 9 millió lakosnak. Tehát minden millióra egy tisztviselő! Szükségesnek tartom itt azt is megemlíteni, hogy a bűnvádi eljárásoknál a telefonoskop is roppant szolgáltatást tesz. A börtönök, melyekben a vádlottak együtt élnek, telefonoskop-hálózattal össze vannak kötve a vizsgáló bíró hivatalos helyiségével és lakásával is s a szegény bűnösöknek még sejtelmük sincs arról, hogy a vizsgáló bíró mindent lát és hall, mitők tesznek és beszélnek. A gazemberek egymás között rendesen bizalmasok szoktak lenni; eldicsekedik bűnös cselekedetüket, mely aztán utolsó szőig a bíró szobájába jut s ott fonografóztatik. A nagyon óvatos bűnösöknek 73/4 csepp életszabályozó balzsam, kömény-mag-levesben beadva, oldja meg nyelvüket. Ez oly hatást tesz, hogy az ember mindent

tatva ez által őket a rabló gazdaság üzésétől. Minden lelkeszt hasza át azon meggyőződés és emelő öntudat, hogy ők vannak első sorban hivatva nem csak a nép erkölcsi s vallási érdekei fölött örökösíteni, hanem annak anyagi helyzetét is javítani és jólétét biztosítani, mi ha sikerül, nem csak a szellemiekre irányult magasztosabb törekvések is könnyebbítve leendnek, hanem a falusi lelkesz állása, tekintélye és jóléte is biztosabb alapokat nyerend.

Ürmösy Lajos.

Orosz hang a nagy háborúról. A „Novoje Vremja” című orosz lap nagyon horezias cikket közöl a keleti kérdéssről. A nevezett lap azt hiszi, hogy Milán, Battenberg, Karaslov és Delyanis csak marionettek a nagyhatalmak kezében, melyek közt ez idő szerint titkos játék folyik, buzgó készülődés a háborúra. A nagyhatalmak csak időt akarnak nyerni, hogy fölfegyverkezéseiket befejezzék. Ez a titkos játék azonban nem sokára föl fog fedeztetni s akkor kényszerülve lesznek a sereget fölláttítani, hogy a török örökségért való versenyt fegyveres erővel döntsék el. A diplomáciai tárgyalások addig fognak elhúzódni, míg eljön a cselekvés ideje.

A görög ügy. A Havas ügynökség jelentése szerint a leszerelés fogantatása céljából politikai színezet nélküli miniszterium alakult, melynek elnöke Valvisz. Most már remélik, hogy az ügy nem sokára meg lesz oldva és pedig békésen.

Országgyűlés.

Hétfőn kezdette meg a képviselőház a népfölkelésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az első szakaszról Fenyvessy Ferencz határozati javaslatot adott be az iránt, hogy a kormány a népfölkelésnek nemzetközi oltalma érdekében és a hadi foglyokkal való bánásmód szabályozása céljából kötelező nemzetközi szerződések megállapításáról gondoskodjék. Fejérváry Géza báró miniszter hozzájárulása után a ház egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot. Igen humánus módosítást ajánlott a 2-ik §-nál Tischler Vincze. Azt kívánta, hogy a törvény a fejletlen testalkatúknak a népfölkelés alól fölmentését mondja ki nyíltan s így oltalmazza meg azokat a fölösleges zaklatásoktól. A miniszter ezt nem ellenéz, de kijelentette, hogy az orvosi vizsgálatnál több kategóriát különböztet meg; ha a szolgálatra köteles a sorcsapatoknál nem szolgálhat, még mindig beosztható a népfölkelési zászlóaljába. A teljesen alkal-

matlanok képezik az utolsó kategóriát. A katonai orvosok ehhez képest lesznek utasítva. Élénk vitát keltettek a 4-ik §-nál az Irányi Dániel által beadott módosítványok, melyek a törvényhozásnak a népfölkelés fölhevása körül való jogainak megővésére és biztosítására irányultak. E § a Chorin módosítványával fogadtatott el; ellenben az Irányi módosítványai mellőztettek.

A keddi ülésen szintén több érdekes felszólalás történt. Ivánka Imre kimondatni kívánta, hogy a népfölkelésből csak a kiképzett elemek hivandók be háboru esetén és pedig a korosztályok sorrendjében: előbb a fiatalabb, utóbb a korosb nemzedék. Ernuszt Kelemen a 10 évesekre kivételt tenne, míg Tóth Ernő azt kötötte ki, hogy a fölkélek csak magyar csapatokhoz osztassanak be. E felszólalásoknak nyoma lesz a törvényben, mert az illető módosításokat a miniszter egy új szövegben egyesíté. Thaly Kálmán fölveté a népfölkelés taktikai besztásának és fegyverekkel ellátásának kérdését, mire a miniszter tüzetes és megnyugtató felvilágosítást adott, melynek lényege az, hogy a népfölkelés nem fog saját taktikai tagozataiban az ellenség előtt alkalmaztatni, hanem a sorcsapatok megritkult sorait kell kitölteni; tartalék-fegyverek pedig készen vannak ugy a közös hadsereg, mint a honvédség tárházaiban. A vezényszó kérdésében Tischler Vincze a magyar szempontnak megfelelő módosítást ajánlott s ahhoz a miniszter is hozzájárult: a népfölkelés vezényszó-nyelve ugyanaz lesz, a mi a honvédségé. Tüzetesen megbeszélte a katonai büntető eljárás ügye is. Felszólaltak: Beóthy Ákos, Körösi Sándor, Ugron Gábor és Andreánszky Gábor br. A miniszter utalt a katonai törvény átészivilizálása iránt eddig tett tanulmányokra, s a benyújtott határozati javaslatokat nem fogadta el.

A népfölkelési vita a szerdai ülésen véget ért. A fennmaradt négy szakaszhoz több czélszerű módosítás adatott be. Így Ivánka Imre azt kezdeményezte, hogy a népfölkelés tisztjei e rangjukat békében is viselhessek. Irányi Dániel pedig a törvénybe felvétetni kívánta, hogy a népfölkelés tagjai csupán magyar állampolgárok lehessenek. Ezen kívánságokhoz a miniszter is hozzájárult. A népfölkelés nyilvántartására vonatkozó szakaszhoz Szemecz Emil adott be módosítványt, melyet azonban a ház elvetett. A többi szakaszok vita nélkül tárgyalattak le. — Végül Horváth Gyula interpellálta a kormányt az erdélyi hitelviszonyok rendezése tárgyában. Tisza Kálmán válaszában kijelentette, hogy a kormány az erdélyi gazdasági viszonyoknak és az erdélyi közbirtokosok hitelügyeinek javítására nézve

minden töle telhetőt megtenni kötelességének fogja ismerni. Horváth Gyula válaszában Tisza Kálmán erre tett megjegyzései után a ház tudomásul vette a miniszterelnök válaszát.

A főrendiház hétfőn tartott rövid ülésén az országbíró-elnök melegen emlékezett meg az elhalt Pauler Tivadarról. Ezután a budapesti rendőr-kaszárnya ügye tárgyalattott, melynél Desseffy Aurél gróf, Ghyczy Kálmán és Zichy Nándor gróf az építési kölcsönöknek a budgetben való pontos elszámolását sürgették.

A mi főispánunk születésnapján.

K.-Vásárhely, 1886. május 14.

Szép, lélekemelő ünnepség folyt le folyó hó 13-án Sepsi-Szentgyörgyön. Potsa József főispán ur születésnapjának ötvenedik évfordulóját az érdemekben gazdag megyefőhöz méltó fényvel ünnepelte meg Háromszék-megye közönsége. Egy pár ezer ember jelent meg ezen napon a megye székhelyén, elmondani és kimutatni azon őszinte ragaszkodást, melyet az ünnepelt alak iránt érez. Nem volt város, község, hatóság, testület, mely ne képviseltette volna magát ezen díszes ünnepségen, melyet a közszereget, az elismerés, a hála és tisztelet rendezett a megye első tisztviselőjének. Meleg szeretettel vevé körül e napon az ünnepelt férfit a megye színe-java, s ragaszkodásának oly szépen, imponánsan adott kifejezést, milyent soha eddig egyik főispán iránt sem. Ő méltósága 9 évi főispánsága alatt eltalálta az utat a háromszéki székely nép szívéhez, s áldásos tevékenységével s lekötőlező jószágával meghódította azt, és a székely nép oly szívesen hódolt meg a nagy érdemek előtt! A székely ha szeret, azt ohajtja is kimutatni. Ezen ohaj hozta össze e napra Háromszék lakosait közelből és távolból. Eljöttek ezeken meg ezeken, ugy a maguk, mint otthon maradt társaik nevében elmondani azt a sok jót, mi 9 év óta — mióta az ünnepelt férfi ül a főispáni széken — szívükben összehalmozódott. Szeretettel lett adva s szeretettel lett fogadva. És a kölcsönösség képezé ezen ünnepély legszebb ékességét.

* * *

Sepsi-Szentgyörgy városa e napon ünnepies színt öltött. A díszesen fellobogóztott és lombokkal felékesített utcákon kora reggeltől kezdve szakadatlanul robogtak a fogatok, a megye minden részéből érkező küldöttségeket hozván magukkal. A tanácsház és megyeház előtti téren perczenkint szaporodott a néptömeg. Reggel 10 órakor taraczkölvések adtak jelt, hogy a tisztelgések meg-

kezdődtek. A székház nagyterme alig volt képes befogadni a küldöttségeket. A tisztelgések a programmon meghatározott sorrendben folytak le. Először a megye tisztikara Bárány Gábor alispán, azután a megyei bizottmány, a városok és községek küldöttei Gr. Nemes János vezetése alatt, majd meg a különböző hatóságok és testületek, ugymint: a róm. kath. klerus Bálint Károly apátplebános, ev. ref. papság Csizsér Gábor esperes és Révai Pál, unitárius hitfelekezet Lőfi Áron esperes, a román vallásnak Coltofean Konstantin, az izraeliták Kupferstich József vezetése alatt. Ezután az ünnepelt főispán a kézdívaráshelyi kir. törvényszék tisztelgését fogadta, melynek nevében Dónáth József elnök szónokolt; ezt követte az adóhivatal Babarczy Ferencz adófelügyelő, a háromszék-megyei tanítótestület Szeremlei tanfelügyelő, a sepsiszentgyörgyi tűzoltó-egyesület Benedek János főparancsnok, az erdőtiszték Nagy Gyula erdőfelügyelő, a takarékpénztár Kőkösi Endre, az előpataki birtokosság Székely György, a sepsiszentgyörgyi műkedvelő-társulat Nagy Károly alelnök, a háziipar-egyesület Révai Lajos, az első székely szövetség Seethal Ferencz, a „Székely Nemzet” című hirlap munkatársai Málik József szerkesztő vezetése alatt stb. Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy még kivonatossan is közölhesstük az elmondott beszédek és csupán csak annak konstataálására szoritkozhatunk, hogy mindenik azon áldásos tevékenységről beszélt, melyet az ünnepelt főispán 9 évi működése alatt a megye anyagi és szellemi felvirágoztatása érdekében kifejtett, s azon határtalan tiszteletről és hódolatról, melyet egyesek és testületek iránta éreznek.

A tisztelgések bevégeztével következett az ünnepelt főispán Gyárfás Jenő festőművész által készített kitűnő arcképének leleplezése és átadása. Dacára annak, hogy a program estére jelezte a leleplezést, nagy közönség előtt folyt le az ünnepség ezen része is, mely annak egyik lélekemelőbb pontját képezte. Az átadást Künle József teljesítette, egy igen sikerült beszédet tartván, melyre ő méltósága mélyen meghatva válaszolt. A mit ezuttal ő méltóságától hallottunk, valamint az eddigiek is, a meghatottság, az egész lélekkel viszonzott szeretet igaz hangjai valának, melyek egy szerető szív mélyéből fakadtak s mindenütt szerető szívekre találtak. Az a láng, mely az ünneplők és ünnepelt arcán lobogott, az a fény, mely a szemekben csillogott, egy kuforrásból eredt: a tiszta, magasztos örömtől eltelt szívből.

Délután 2 órakor diszebedre gyűlt össze az ünnepelő közönség a tanácsház dísztermében. Nem akarjuk sérteni a rendező bizottságot, de csupán jövőre való tájékozás végett

elmond, a mi szívet nyomja... De most veszem észre, hogy egészen eltértem a tárgytól. Tehát lássuk a „Székelyföld”-et, mi hirt hoz a nagyvilágba!

Villamosi felvette a hirlap-lemezt, a fonográf-készülékbe helyezte s aztán egy rugót megnyomva, a gép működni kezdett.

Kellemes, csengő férfi-hang beszélt:

„Keleti kérdés. Kézdi-Vásárhely, 2086. május.”

— Ez a vezércikk — szóló közbe Villamosi ur. — Halljuk, mit mond.

A gép folytatá:

„... Azon hosszas küzdelem, mely a Balkán félszigetet két évszázad óta egy véres csataterre változtatá, végre befejezés felé közeleg. A Balkán államok konföderációja végleg kimondatott Montenegró hegemoniája alatt...”

Egy hatalmas prüsszentés szakította félbe az előadást.

— A vezércikkhez kátharusban szenved — magyarázá házigazdám. — Az egyetlen betegség, mi ellen még az ételszabályozó balzsam sem segít.

Bizonyos harsogó zaj után, mely nagyon emlékeztetett a zsebkendő használatára, a gép ismét folytatá:

„... A Czetinjében tartott nemzetközi értekezlet általános örömmel fogadta...”

Ismét egy prüsszentés...

— No, ez nem valami érdekes — szóló Villamosi ur. — Kétszáz év óta folyton oldják a keleti kérdést s mégis oldatlan marad. Lássunk más cikket.

Egy rugót megnyomott s a gép eszeveszett sebességgel kezdett működni, s a szavak és prüsszentések oly gyorsan következtek egymásután, hogy mit sem lehetett többé érteni.

— Így szoktuk átfutni a hirlap azon cikkeket, melyek nem érdekesek — szóló Villamosi ur.

A vezércikkkel ily uton hamar készen valánk. Következett a tárcza.

A gép, működését meglassítva, most egy kellemes női hang volt hallható:

„A „Székelyföld” tárczája. Megokolása annak, hogy a nő miért sokkal tökéletesebb lény a férfinál. Tudományos értekezés. Mondja Kellemligeti Arabella.”

— Eh, ez unalmas dolog! — vágott közbe Villamosi ur. — Asszonyi okoskodás. Tudományos értekezést innak s egy pótkól halálra ijednek. Lássunk valami érdekesebbet.

A gép, meggyorsítva működését, egy pilanat alatt lepergeté a megokolt tudományos értekezést, s mikor ennek is vége lett, ismét egy férfihang szólalt meg:

„Távmondatok” (hajdan táviratok).

„Az orosz nihilisták tegnap este 19-ik Sándor ezárt egy villamos pokolgéppel légbe röpítették. Az egész orosz birodalom szeren-

eséjére a levegőbe felszálló czári test egy épen arra czirkáló léghajóra esett s így sikerült életét megmenteni. A pokolgép a czár egyik lábát elszakította, azonban még aznap sikerült azt a merénylet színhelyétől 4 kilométernyire megtalálni, s az udvari orvos az összeforrasztást azonnal megkezdette, mi is minden oroszok örömeire mélyesen sikerült. A czár a viszonyokhoz mérten kitűnően érzi magát.”

— Szegény czár! — szóló részvétellel Villamosi ur — előbb-utóbb elődei sorsára jut. Ezek a nihilisták két század óta összesen 17 Sándort pusztítottak ki, s valószínűleg a 18-ik nem sokára ismét repülni fog.

A gép tovább beszélt:

„Irország nagy készüléteket tesz Gladston 2 százados emlékünneplőjére.”

„A khinai császár tegnap fényes udvari bált rendezett, melyre az összes hatalmak követői hivatalosak valának. A császárné a magyar-osztrák nagykövettel lejtette az első négyest.”

„A magyar országgyűlés 590 szavazattal 418 ellen megszavazta a 10 ezer új léghajóra szükséges 200 millió frtnyi költséget. A tárgyalás folyama alatt nagy botrány történt. Libafalvi Ernestsztina képviselő heves támadást intéz a kormány ellen, mire Gunárfi Kamilla honvédelmi miniszter epésen válaszol. Heves parlamenti harc fejlődik ki, mi-

nek vége az lett, hogy miniszter és képviselő hajba kaptak. Libafalvi Ernestsztina képviselő az arcán kapott hatalmas karmolást, míg a miniszter ugyan sértetlen maradt, azonban álhaja az ellenfél kezében maradt, ki azt a ház viharos derűtsége között hordozta szét. Az affernek párbaj lett a következménye, s örömmel konstatálhatjuk, hogy 12 golyóváltás után mindkét fél sértetlen maradt. Ellenfelek kibékülvén, megcsókolták egymást s még aznap nagy kávé-estély volt a miniszternő termeiben.”

„Magyarország mult évi zárszámadása 789 millió frt felesleget mutat fel. Ezen heverő tőkét a kormány mint kamat nélküli kölcsönt akarta a magyar földbirtokosoknak kiadni, azonban még eddig kölcsön-felvételre senki sem jelentkezett.”

„A nemzetközi főtörvényszék tegnap tartott tanácsülésében határozott Elzász-Lotharingia sorsa felett, végleg Franciaországnak ítélvén oda. Németország 234 millió frt perkoltsággan lett elmarasztalva.”

— Nem lenne szíves — szóló közbe — e különösen hangzó hirt megmagyarázni? Mit jelent az a nemzetközi főtörvényszék?

— Hjah, uram, az egy roppant fontos intézmény, mely hivatva van az általános világ béke felett örökösíteni. Már közel száz éve, hogy a világ összes államai kimondották, hogy ama véres háborúknak, melyek a

ki kell nyilvánítanunk, hogy a közönségre nagyon lehangolólag hatott, hogy sokkal több jegy adatott ki, mint a mennyinek hely és étel volt készen s így sokan hely s még többen ebéd nélkül maradtak. — A földszint rengeteg asztalai telve voltak vendégekkel, a karzat meg díszes hölgyközönséggel. A megérkező főispánt riadó éljenzés fogadta. A gyöngye menüt 5 pohárköszöntő fűszerezte meg. Bárány Apor Gábor alispán a királyra és családjára, Kőkösi Endre a főispánra, Szotyori Nagy Károly meg Tisza Kálmán miniszterelnökre mondott toasztokat. Beksics Gusztáv országgyűlési képviselő Seps-Szentgyörgy városáért, s végre az ünnepelt főispán Háromszék megye felvirágzásáért emeltek poharat.

A diszebed egyik legérdekesebb pontját képezte az ünnep napján érkezett táviratok felolvasása. A számtalan távirat közül egy néhány Szentiványi Miklós megyei főjegyző indítványára közkívánatra felolvasatott. Legérdekesebb volt mindannyi között Tisza Kálmán miniszterelnök megleghangú távirata, melyből azon örömdetes tanulságot vonhatjuk ki, hogy kitűnő főispánunk ép annyira becsült fenn, mint szeretett itt alant. Viharos derűtséget idézett elő főispánunk egykori tisztársának, Gerendinek, távirati gratulációja, mely nem kíván többet, mint csupán azt, hogy „Háromszékhez csatoltassék oda az egész Románia, és akkor is te légy annak királya”.

Este a város ki lett világítva s 300 fáklya lobogó lángja mellett óriási közönség vonult a megyeház felé, még egyszer bemutatni ragaszkodását az ünnepelt férfinak. Itt Révai Pál nagybecsoni lelkész tartott egy költségségeken gazdag beszédet, melyre a főispán röviden mondott köszönetet.

Az e napi ünnepségek sorát a sepsiszentgyörgyi jótékony nőegylet estélye zárta be, mely szintén nagy közönség részvétele mellett folyt le és a czélba vett „Potsa-alap” javára körülbelül 300 frtot jövedelmezett. A műsor következő pontokból állt: Málk József felolvasa Bartók Lajosnak ezen alkalomra írt, „A székely csillag” című költeményét; a sepsiszentgyörgyi dalkör a „Szózat”-ot énekelte; Szász Istvánné Mikszáth „Tyukprókátor” című rajzát olvasta fel; s végül Zayzon Béláné Rudnyánszky Gyula „Erdélyi riadó” című versét szavalta. — Ezután hajnalig tartó táncvigalom.

Különfélék.

— **Kitüntetés.** Ő felsége Dániel Gábornak, Udvarhely megye főispánjának, ezen minőségben teljesített sok évi buzgó szolgálatai elismerésül, a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

mult századokban annyi szerencsétlenséget és nyomort hoztak az emberiségre, minden áron véget kell vetni. Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy szerveztessék egy törvényszék, mely rendes polgári uton tárgyalja le az egyes államok között felmerülő vitás kérdéseket. Ezen törvényszékhez minden állam egy-egy bíró nevez ki, tekintet nélkül terület nagyságára és népességi arányára. Ezen intézkedés által meg lett gátolva, hogy a hatalmasabb államok a szavazásnál túlsúlyban legyenek.

— Ez nagyon helyes, — mondám mosolyogva — de ha pl. Montenegro pert nyer Oroszországgal szemben, miképpen fogja a nemzetközi törvényszék ítéletét végrehajtani?

— Oh, uram, erről is van gondoskodva. A törvényszéknek van végrehajtó közege is. Minden állam egy bizonyos számú katonaságot és hadilégihajót ad a „nemzetközi végrehajtó hadsereg”-be, mely aztán, ha szükség kívánja, fegyveres erővel is érvényt tud szerezni az ítéletnek. Ezen hadsereg 2 millió kitűnő katonából, 20 ezer légihajóból áll, s a fenntartási költségeket az államok fizetik. A törvényszék és hadsereg nemzetközi megállapodás szerint Svájcban, mint semleges területen, van elhelyezve.

— E szerint önök fegyverrel őrzik a békét — szoltam mosolyogva.

— **Csik-Szereda város képviselőtestületé-** nek folyó hó 13-án tartott gyűlésében indítványoztatott, hogy építsen a város egy zászlóalj katonaság részére laktanyát. Többen az indítvány mellett és ellene beszéltek; végre a képviselőtestület egy öttagú bizottságot küldött ki, hogy terjesszen a jövő gyűlés elé véleményes jelentést. Örömmel üdvözljük az eszmét s mielőtt érdemlegesen is hozzászólnánk, kijelentjük, hogy éppen nem tartjuk azt oly kivihetetlennek, mint néhány képviselőtestületi tag a gyűlés alkalmával nyilvánította. Az indítvány minden esetre tanulmányt igényel s reméljük, hogy a küldött bizottság e tárgyról nem elfogultan és elhamarkodva, hanem a város és a lakosok érdekei szempontjából kiindulva fog véleményt adni.

— **Az erdélyi részi közművelődési egyesület** a vidék nagy részvétele mellett szerdán Kolozsvárt havi ülést tartott. Felolvasatott a székely-egyesület átirata, melyben kijelenti, hogy nem hajlandó egyesülni, mi tudomásul vétetett. A székely szaksztály haladéktalan megalkotása kimondatott. Felolvasták Munkácsy Mihály levelét, melyben értesíti az egyesületet, hogy az alapító oklevél megrajzolását hazafini kötelességének tartja. A levél élénk éljenzést keltett, valamint éljenzéssel fogadtatott Budapest főváros átirata is, melylyel a törvényhatóság által megszavazott 5000 frtot leküldte. A fővárosi sajtó lelkes támogatása iránti hálá csekély jelül az egyesület az irók és művészek segélyegyesületének egyhangulag 100 frtot szavazott meg. A brassói kisdudóvoda föllállítására szintén 200 frt szavaztatott meg. Impozáns gyűjtésekért köszönetet mond az egyesület Floth Adolf bethleni szolgabírónak, Horváth kolozsvári törvényszéki bírónak, Veszprémmegye törvényhatóságának, a komárom-ujszónyi vasút igazgatóságának, Deutsch József budapesti vállalkozónak és végre a Budapesten tartott bál rendezőinek, kik 1423 frt jövedelmet küldtek. A pénztáros jelentése szerint az áprilhavi bevétel 12,000 frt, az összes vagyon 150,000 frt készpénz.

— **A kovásznai üres papi állomásra** e hó 10-kén a legszebb egyetértéssel jelöltettek a bizottság által: Benkő Gyula székelyudvarhelyi s. tanár, Csekme Ferencz nagyenyedi s. lelkész, Csiki György ördűfűzesőri lelkész, Gönczy János koronkai lelkész, Jancsó Elek pákói lelkész, Kiss József komolói lelkész, Rácz Albert erdősi lelkész és Zsigmond Károly brassói s. lelkész.

— **Orbai-járás** kovásznai csoportjába Beaziny Ferencz orvostudor választatott meg az illető községek képviselői által.

— **A kolozsvári esküdtszék** Pacurár Pap Kornél nevű dákoromán ízgatót „Tribuna”

— Igen, és ez nagyon helyesen van így; csak ilyen uton lehet a kisebb államokat a nagyobbak ellen védelmezni. Ezen intézkedéssel nemcsak a világba ke lett biztosítva, hanem egyszersmind az államok is meg lettek mentve a rendes katonaság fenntartási terhetől. Hajdan az állam jövedelmének nagy részét a hadsereg emésztette meg; ma még a legnagyobb ország is beéri egy pár millióval, mit a központi végrehajtó hadsereg pénztráza fizet. Hogy mennyire megkönnyítette ez a népek terheit, felesleges mondanom. A mult századok terhes adói megszűntek; az utolsó adóvégrehajtó kitörmött hulláját a párisi muzeumban őrzik.

Ezen magyarázat után a fonográf ismét el kezdé tudósításait mondani. Hozott közleményeket a legújabb divatról, tőzsdei árfolyamokról, a legújabb vállalatokról stb., melyek azonban kevésbé érdekelvén, szórakozottan hallgattuk végig.

Mikor a hírlap mindent elmondott, házigazdám így szolt hozzám:

— Most, ha úgy tetszik, tegyünk egy kis körutat Kézdi-Vásárhelyt és vidékén. Napal még több bámulni valót fog találni.

Ezzel a telefonhoz lépett s parancsolólag bekiáltott:

— Pista! legyen készen a légi fogat. Azonnal indulunk.

(Folyt. következik.)

czimű lapjában megjelent czikkei miatt a kedden és szerdán megtartott tárgyalásokon íztatás büntetében, Slavici társszerkesztőt pedig a szerdai tárgyaláson a köteles figyelem elmulasztásának büntetében vétkesnek mondotta ki. A törvényszék Pacurár Pap Kornél egy évi állam-fogházra, Slavicié pedig 100 frt pénzbüntetésre ítélte s mindkettőt az eljárás költségeiben elmarasztalta.

— **Visszama gyárosodó község.** A magyarság zászlóbontását az oláhok erőszakosságnak szokták nevezni, s mint égbekiáltó igazságtalanságot szeretik föltüntetni, azt állítván, hogy a nép kénytelen-kelletlen adja gyermekeit a magyar iskolákba s az ugynevezett visszama gyárosodásról nem akar tudni semmit. Ékesszavu czáfolat erre az a lélek-emelő tünemény, hogy mindazokban a községekben, hol a lakosságban a magyar leszármazás érzetét föl lehetett kelteni, nemcsak arra jött meg a hajlandóság, hogy megmagyárosodjanak, hanem a mi minden félremagyarázást kizár, az oláh vallást, a görög katólikus hitet is elhagyják. Ilyen község például Kisbarcsa Hunyadmegyében, hol másfél esztendő alatt 90-re emelkedett azok száma, kik a református hitre áttértek. Most a többi hitsorsosaikkal együtt templomot akarnak építeni, s már gyűjteneik is rá.

— **Az emberi hang hangolása.** Szenzációs fölfedezésről érkezett a párisi orvosegyesület legutóbbi közgyűlésén Sandras dr., az egyesület tagja. Nem kevesebbről volt szó, mint egy általa föltalált eljárásról, a mely lehetővé teszi az emberi hangnak tetszés szerint való hangolását. Azt állítja továbbá, hogy egyéneknek, a kik erős meghűlés vagy más valami betegség következtében elvesztették a hangjukat, ez rövid idő alatt ismét helyreállítható. Azonkívül szerinte vannak módok, a melyekkel egészséges emberek hangja érez, erő és terjedelem tekintetében tetszés szerint javítható vagy rosszabbítható is. Sandras dr. eljárása azon alapszik, hogy belélegző készülék segítségével különböző anyagot lehet be, a melyeknek a hangra gyakorolt befolyását tanulmányozta. Így például egy ismert szájviz, az „Eau de Botot” belehelése kiterjeszti a hang regiszterét, a kátrányé először rekedt teszi a hangot s végre egészen megszünteti; az alkohol idézi elő azt a durva, kisterjedelmű hangot, a melyet iszákosoktól hallunk, de nagyon kis mértékben igen jó annak a rekedtségnak eloszlatására, a melyet meghűlés vagy kátrány belehelése okozott. Ezeknek a belélekzési anyagoknak kombinálásával bámulatos eredményeket ér el: az egyikől elrabol néhány hangot, a másikhoz hozzátesz, szóval tetszés szerint forgatja őket. Sandras dr. fölfedezését legközelebb a párisi konzervatórium s az orvosi akadémia ítélete alá fogja bocsátani. Az érdekes találmány, ha csakugyan igaznak bizonyul, előreláthatólag szörnyű fölfordulást fog okozni a világ, különösen a színházi világ mostani rendjében. Ekkor még az operaházak műsora is a lehető problémák közé fog tartozni. — Ha például Perrotti erősebb indispozícióinak egyikében talál szenvedni, csak odaállítják Bájkertit vagy Tündérvölgyi körvezetőket a belélekző készülék elé, teleszivattják őket valamiféle keverékkel s este ugy csinálja mindegyikük a taliánt, mintha csak — Csehszországban született volna.

— **Kedélyes hadsereg.** Nincs a világban semmi dolga, gondja, legfőljebb az, hogy mivel töltse az idejét, ilyen a svájci hadsereg. A boldog kis ország békés polgárai igen fölöslegesnek találják a puskapországu mulatságot s mint tartalékosok, elégnék tartják évenként egyszer beállítani a parancsnoksághoz, hogy megmutassák, megvan-e még a puskajuk? A minap egy bázei polgár nem is maga állított be, hanem elküldte maga helyett a feleségét. Az asszony vállán a puska-val odaállított a fegyvervizsgáló bizottság elé. „Beteg a férjem” mondá, „nézzetek bele hamar ebbe a tüzes számba, nem esett-e baja, mert nekem sietni kell haza a gyermekhez.” Mikor minden rendben volt, fölrakta a puska-t a magával hozott szópós gyerek kocsjára és ellépdelt. — Nem rég egy svájci tartalékos utász század tartott gyakorlatot a Felső-Rajna mellett. A kapitány, békés óráiban egy jól berendezett szatócsbolt tulajdonosa, méltóságának teljes tudatában sétáltatta a hidon aranyos egyenruháját. Közbe-közbe kellemes modorban dörzsölte össze kezeit (reminiszceneczia polgári foglalkozásából). Egyszer csak egy jámbor, becsületes polgárhoz ért, a ki nagy buzgósággal üldögte a földön, a mi az örüllást jelentette. „Hej kapitány! kiáltott az aranyos ruhájú boltosra, átkozottul ideje van ám már, hogy fölváltásnak.” A kapitány ur ránézett s legkiválóbb „kuncsaft”-jának egyikét látva maga előtt, rögtön kiesett szerepéből és szokott polgári modorban válaszolta: „Rögtön fölváltjuk, kérem; gyors és pontos a kiszolgálát.”

— **Élő ékszer.** Mme Judie, Páris híres operett-énekesnője, ki nem rég tért vissza Amerikából, egy sajátosság női divatczikket hozott magával a yankeek hazájából. Ama számos ajándékok közt, melyeket a művész ottani tisztelőitől kapott, van ugyanis egy eleven aranybogárka is, a mely a leggyönyörűbb színekben tündöklök s egy igen komplikált kis szerkezet segítségével nyak tünök használható. Az állatka a készülék belsejében levő cukrosvizből táplálkozik s több napig is el lehet élelem nélkül. A kis bogár, melynek ilyen módon való viselését különben mexikói hölgyek találták föl, valószínűszenzációt keltett a párisi nővilágban. Mindenki ilyen eleven nyaktűt akar hoztatni, s folytatásképpen várható, hogy nem sokára élő madarakkal telt kalitkákat, sőt kisebbszerű svájci tehenészetet fognak berendezni a hölgyek kalapjaikon és tolettjük egyéb alkalmas pontjain.

RÖVID HIREK.

A brassói ág. hitv. evang. magyar egyházmegye tanácsa emlékiratot intézett a brassói ág. hitv. ev. szász egyházmegye tanácsához az erdélyi evang. egyházkerület kötelekéből való kilépés ügyében. — **Sándor** bolgár fejedelem hír szerint házasságra szándékszik lépni a német trónörökös leányával. — **Czigányok czimere.** József főhgnak „Czigány nyelvtan”-ára egy stündisznó van rajzolva szájában cseraggal. Ennek az a magyarázata, hogy a stündisznó a czigányok czimere, a cseraggal együtt pedig kiválóan a magyarországiaké. — **A megszabadult székesegyház.** Így lehet ezentúl hívni a kolozsvári gót stílusban épült ódon főtéri templomot, mely eddig ocsmány bódékkal volt körülveve s most megszabadult tőlük. — **Oroszországban nagy az inség;** egy millió olyan paraszttelek van, a hol egyetlen igavonó marha sincsen. Több kormányzósgban a telkek 30 százaléknál se ló, se tehén nincs, és az inség miatt a népesség száma fogyni kezd, a pálinkafogyasztás pedig mégis növekedik. — **Hafal az oltár előtt.** Bogoszl Szarkisz bukaresti 84 éves örmény pap husvét napján betegen ment misézni s midőn rosszul lett nem engedte, hogy haza vigyék, hanem így szolt: „Negyven éven át itt szolgáltam e templomban, engedjétek itt meghalnom.” Térdre hullt s imádkozásközben kiadta lelkét. — **Kivándorlás Litvániából.** A zsidók és parasztek husvét óta tömegesen kezdenek kivándorolni Litvániából Amerikába. A kivándorlásnak oka, mint a táviratok állítják, a szigorú adóvégrehajtasok és az éhínség. — **Cseledek munkáideje.** A new-yorki nőcselédek elhatározták, hogy ezentúl csak 8, legfeljebb 10 óra hosszan fognak dolgozni a gazdáik számára s kiviszik, hogy ezentúl ne lehessen nekik parancsolni. — **Balházasság a porosz királyi családban.** Frigyes Károly (a jancsuka herceg) 49 éves özvegye balkézi házasságra lépett Wagenheim kapitányval, a főlovászmesterével. Férjétől, míg élt, többször el akart válni a durva bánásmódja miatt, de Vilmos császár rábeszélésére nem tette. Most a porosz udvar megszakit vele minden összeköttetést. — **Kike-re sztelkedett és apácza lett** Bicskén a napokban egy Schwarz Berta nevű szép és művelt zsidó leány s mint a székesfehérvári lapok állítják, e lépésre minden rábeszélés nélkül maga szántából határozta el magát.

Az „Ország-Világ” 19-ik száma rendkívül gazdag egy szellemi részben, mint képekben és szöveg-illusztrációkban. A közlemények sorát Tolnai Lajos regénye: „A jégkisaszony” nyitja meg. Ezt követi Szabó Sándornak egy szép balladája „Bálint Pálné”, Goró Lajos illusztrációival, Pauler Tivadaról élet- és jellemrajz (arcképpel), „Róma és környéke” Bonneytől, „A nagy császár és fia”, történeti elbeszélés P. Szathmáry Károlytól, „A kaszaperi pusztán” Molnár Györgytől, a kitűnő színmész tollából, „Tavaszi lövészenyek” Almavivától (hét csinos illusztrációval), Apró versek: Gáspár Imrétől, Lithvay Viktoriától, „A munkács-beszédek” (képekkel) B. E.-től, „Egy csepp méreg és három vendég” (a nemzetű színházból) Májustól, „Temetés után” A. Z.-tól, „A hétről” Székely Huszártól, orvosi tanácsadó, természetstudományi apróságok s az élénken szerkesztett rovatok. A nagyobb képek közt kiválik „A műteremben” című, Comba F. festménye után. Előfizetési feltételek: jan.—decz. 10 frt, jan.—júniusra 5 forint, július—szeptemberre 2 forint 50 krajczár, június—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomda-

részvénytársasághoz küldendő, kecskeméti utca 6-ik szám. Legczéljában megrendelhetni 40 kros füzetekben Turóczi László közdívárshelyi könyvkötőnél, ki-nél a mutatványszám meg is tekinthető. A 40 kros füzetek két számot foglalnak ma-gukban.

Innen-onnan.

A tavaly elhalt Vanderbilt vasuti király és Amerika leggazdagabb embere egykor egy fürdőben családjával a fogadó verandáján ült, midőn diszesen öltözött hölgy közeledett felé és régi ismerőseként mutatta be magát. Vanderbilt fölkel és barátságosan beszélt vele, miközben neje és leánya orrukát fin-torgatták.

— Papa, — mondá végre leánya — ez a közönséges nő otthon csirkékkel házal.

— Tudom, — felelte az öreg oly hangosan, hogy környezete meghallhatta — én is emlékszem, hogy anyád egykor sört árult Jerseyben, míg én osztrigákkal házaltam.

* * *

Mikor Tisza Lajost képviselőnek választották, a választási elnök és egy választó székely ember között a következő párbeszéd folyt le:

Elnök: No, mit álldogál kend ott? Kit választ?

Választó: Én... én, instálom, egy olyan nevű urat, a kit úgy hívnak, mint az én kutyámat.

Elnök: Hát hogy hívják a maga kutyáját?

Választó: Azt... azt Tiszának hívják!

* * *

— Mondd csak, barátom, — kérdező egy seprűáros kartársától — miként adhatod seprűidet tíz krajczárért? Én nem adom tizenkét krajczáron alul, pedig hát én is ép úgy lopom a nyírfa-vesszőt, mint te.

— Lám, kedves barátom, — felelte a másik — ép itt rejlik a kutya a kertben; én ugyanis nem a nyírfa-vesszőket, hanem a kész seprűket lopom.

* * *

— Jegyes vagy?
— Nem.
— Hát akkor miért hordasz jegygyűrűt?
— Hogy a hölgyek ne ostromoljanak.

* * *

Rossz emlékezőtehetség.

Férj: Emlékszel-e még, kedves Matildom, midőn esküvőnk előtt a lugasban ültünk és te oly gyöngéd voltál?

Nő: Csakugyan? Hát te voltál az?

* * *

Megcsapolni.

Az orvosok e műtét által akartak egy izsakos emberen segíteni a vízkór ellen.

— Nem bánom, — mondá a beteg — de vitessenek el házamból, mert a mit itt valaha csapra vertek, sohase tartott sokáig.

95-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára történt szíves adakozásokról.

Imecsfalva.

Barti Ferencné 1 1/4 lit. törökbuza, Barti Ferenc 1 1/4 lit. rozs, Karácson János 5 1/4 l. törökbuza, Nagy József 1 1/4 lit. buza, Kondráth Gergely 1 1/4 lit. rozs, id. Kondráth Károly 2 s fél lit. rozs, Krumon Antal 2 tojás, Pap József 1 1/4 lit. árpa, Sándor András 4 kr, Krizsbai András 1 1/4 lit. rozs, Aczél Gábor 1 1/4 lit. rozs, Pap János 1 1/4 liter rozs, Aczél Gergelyné 1 1/4 lit. paszuly, Aczél Mihály 1 1/4 lit. paszuly, Pálton Zsigmond 2 s fél lit. paszuly, Mátyás István 4 kr, Ópra Andrásné 1 1/4 lit. rozs, Boricza István 2 kr, Bali Pál 1 1/4 lit. törökbuza, Aczél János 5 kr, Barti Miklós 5 1/4 lit. rozs, Dobra Elek 1 1/4 lit. rozs, Ilyés Gergelyné 1 1/4 lit. paszuly, Várdó István 1 1/4 lit. rozs, Kondráth Nándor 1 1/4 liter rozs, 1 1/4 lit. paszuly, Kondráth József 1 1/4 liter rozs, Tusa József 2 tojás, Menyhért Bálint fél liter rozs, Luka József 2 kr, Fekete János 10 kr, X. Y. 10 kr, Kopasz Mihály 1 1/4 lit. törökbuza, Dobra Istvánné 2 tojás, Molnár Sándor 10 kr, Ilyés András 1 1/4 liter árpa, Barti Mihály 1 1/4 lit. rozs, özv. Zsigmond Dánielné 1 véka pityóka.

Fogadják a jótékony adakozók az árvaház nevében leghálásabb köszönetünket.

Kézdí-Vásárhely, 1885. decz. 30.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

96-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára történt szíves adakozásokról.

Páva.

Egy valaki 4 kr, valaki 20 kr, Császár Anna 6 kr, Sütő József 1 lit. rozs, 1 l. törökbuza, Zsidó Jánosné 2 s fél lit. paszuly, Fazakas János 5 1/4 lit. rozs, Szabó Antal 1 lit. gyümölcs, 1 lit. szilva, Zsidó József 1 lit. paszuly, 1 lit. gyümölcs, Csekme Jánosné 1 s fél lit. gyümölcs, Zsidó Gergelyné 1 1/4 liter rozs, 1 lit. gyümölcs, Bagoly József 4 kr, 1 lit. gyümölcs, Halpás Péter 1 lit. rozs, Halpás Nikula 1 lit. paszuly, Harpuz Demeter 1 lit. törökbuza, Finta Ferenc 2 s fél liter paszuly, 2 s fél lit. gyümölcs, Kovács Gergely 1 lit. gyümölcs, Nagy Andrásné 1 1/4 lit. rozs, Szörösei Józsefné 1 lit. paszuly, 1 liter gyümölcs, fél véka pityóka, Bene József 1 liter paszuly, Császár Elekné 1 liter gyümölcs, Nagy Antalné 1 lit. gyümölcs, Vitályos Gyuláné 1 lit. paszuly, 1 lit. gyümölcs, Kovács Ferenc 1 lit. paszuly, György Antal 1 liter paszuly, Jákó Ferenc 2 s fél lit. paszuly, 2 s fél lit. gyümölcs, Bene Ferenc 1 1/4 liter paszuly, 1 1/4 lit. gyümölcs, Gáspár Ferenc 4 kr, Gáspár József 1 1/4 l. rozs, 1 l. paszuly, 2 lit. gyümölcs, Ferenc István 1 l. paszuly, Mátyás Elekné fél lit. rozs, Szigeti Ferenc 1 lit. paszuly, Szigeti Antal 1 lit. gyümölcs,

Paltán József 1 lit. paszuly, 1 lit. gyümölcs, Sütő Jánosné 1 lit. paszuly, Finta Józsefné 50 liter gyümölcs, Czipa Józsefné 10 kr, Benkő Adámné 10 kr, Turóczi József 2 kr, Bogóy Ádám 1 1/4 lit. borsó, Sütő János 1 kupa pityóka, Kovács József 20 kr, Császár Miklós 1 lit. gyümölcs, Nagy Árpád 1 liter paszuly, Kovács László 4 kr, Bene Ferenc 1 lit. rozs, Szász János 3 lit. rozs, Jánosi János 1 lit. paszuly, Szász Ferenc 1 lit. rozs, Szabó Lajos 10 kr, Kovács Antal 1 l. paszuly, 2 l. gyümölcs, Császár József 2 s fél l. rozs, Gáspár János 1 lit. paszuly, Deák Sámuel 1 l. paszuly, Németh Árpád 2 s fél l. törökbuza, Fazakas Sámuel 1 liter rozs, Finta 30 kr, Csekme György 1 lit. paszuly, Csekme József 1 lit. rozs.

Fogadják a jótékony adakozók az árvaház nevében leghálásabb köszönetünket.

Kézdí-Vásárhely, 1885. decz. 30.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

Piaci árak.

Kézdí-Vásárhelyt, május 23-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 80 kr.
" (elegy)	5 frt — kr.
Rozs (tisztá)	3 frt 80 kr.
" (elegy)	— frt — kr.
Árpa (tisztá)	3 frt — kr.
" (elegy)	— frt — kr.
Zab	2 frt 30 kr.
Törökbuza	4 frt — kr.
Kása (köles)	7 frt — kr.
" (árpa)	24 frt — kr.
Borsó	6 frt — kr.
Lencse	8 frt — kr.
Fuszulyka	4 frt — kr.
Pityóka	— frt 90 kr.
Marhabús	— frt 28 kr.
Disznóhús	— frt 36 kr.
Juh-bús	— frt — kr.
Szalonna	— frt 60 kr.
Faggyu	— frt 24 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értékek tőzsdén.

Május 14-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	104.—
Magy. papírajárdék 5%	95.—
Magyar vasuti köles	152.50
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	100.25
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	128.75
M. keleti vasuti államkötv. III.	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	105.—
Temes-bánati földterherment. kötvény	105.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	105.—
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	99.75
Magyar nyermény-sorsjegy köles	119.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	125.—
Osztrák járdék papírban	85.10
Osztrák járdék ezüstben	85.30
Osztrák járdék aranyban	115.—

1860. államsorsjegyek	138.50
Osztrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbank-részvény	288.—
Osztrák hitelintézet-részvény	282.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.92
20 frankos arany	10.03
Német birodalmi márka	61.95
London (2 havi váltókért)	126.60
20 márka arany	12.38

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.)*

Tiszta selyem szöveteket

méterenkint 80 krért, ugyanint 1 frt 10 kr és 1 frt 35 krtól 6 frt 10 krig (színes, vonalzott és kockás mintákban) szállít egyes öltönyre valókból vagy végekben vámentesen a házhoz G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelekre 10 kr szállítási díj kell.

Fekete satin merveilleux (egész selyem) 1 ft 15 krért

méterenkint 6 frt 45 krig (16 különböző minőségben) vámentesen a helyszíneére szállít G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr szállítási díjba kerülnek.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk

Sz. 871. ki.

1886.

HIRDETMÉNY.

Kézdí-Vásárhely város tanácsa által közhírré tétetik, hogy az 1886. évi tőkekamatadó-lajstrom a mai naptól kezdve 8 napi közzésméltára a városi adóhivatalnál ki van téve.

Az adózó polgárok itten megtekinthetik és netaláni folyamodásaikat a fenti idő alatt beterjesztés végett hozzám beadhathják, vagy közvetlenül a kir. adófelügyelő urhoz is benyújthatják.

Kézdí-Vásárhely, 1886. május 8-án.

Szőcs József,
polgármester.

3-3

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1886. január hó 10-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. január hó 10-től.

Állomások		303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.	Állomások		303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.
				Délután					
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			12.50	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.12		10.02
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	Reggel		1.09		(ind.)			819. omn.-v.
Botfalva	"	6.22		2.27		12.37			6.00
Földvár	"	6.45		2.55	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	2.11		7.43
Mogyorós	"	7.01		3.19		(ind.)	2.31		8.00
Apáca	"	7.19		3.38	Nagy-Enyed	"	2.54		8.29
Köpecz	"	7.33		4.17	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.35		9.12
Agostonfalva	"	7.54		4.36		(ind.)	3.36		9.32
Alsó-Rákos	"	8.01		4.47	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	4.09		10.23
Homoród	"	8.19		5.08		(ind.)	4.11		10.32
Kacsa	"	8.45		5.42	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56		12.59
Bene	"	9.01		6.02		(ind.)	6.08	6.08	—
Erked	"	9.22		6.33	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.37	9.13	—
Héjasfalva	"	9.43		7.01		(ind.)			811. omn.-v.
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	10.10		7.37		10.51	9.18		10.37
	(ind.)	10.29		8.01	Budapest	(érk. ind.)	6.00	2.10	10.05
Medgyes	(ind.)	10.39		8.21					
		11.54		9.43					

Brassóból Bukarest felé indul mindennap este 7 óra 14 perczkor az omnibusvonat.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.